

Bij auteursrechten gaat het gewoon om eerlijkheid

Column
Wim Boonstra

Eens in de zoveel tijd laait de discussie weer op. Hoe om te gaan met auteursrechten van musici? Nu moderne technologie het kinderlijk eenvoudig heeft gemaakt om muziek onbepert en vrijwel kosteloos te downloaden is het wel heel erg moeilijk om als musicus een goede boterham aan je werk te verdienen.

Een eenmaal verkochte cd loopt de grote kans oneindig vaak te worden gekopieerd. En dan

hebben we het nog niet eens gehad over de vrijwel onbeperte mogelijkheden van het internet.

Dit is een herhaling van eerdere discussies over het kopiëren van boeken en artikelen. Maar waar niemand zijn of haar boekenkast graag vult met stapels fotokopieën, ligt dat bij muziek anders. Een complete muziekverzameling met je dragen op een apparaatje ter grootte van een creditcard en een gewicht van enkele grammen is wel heel erg verleidelijk.

De oplossing is een bescheiden bedrag per download vanaf het web. Of een fonds dat wordt gevoed via een opslag op de prijs van de apparatuur waarmee de muziek kan worden gekopieerd en afgespeeld. Regelmatig wordt dus weer gesteggeld over de hoogte van deze betalingen.

Dergelijke opslagen kunnen in het algemeen bij de consument niet op veel sympathie rekenen. Daar helpen campagnes met slogans als 'kopiëren is diefstal' niet tegen, hoe waar deze ook zijn.

Want niets is gratis in het leven. Verder is het natuurlijk zo dat menige succesvolle artiest zijn boterham toch wel goed belegd krijgt.

Zelfs als relatief bejaarde bands als The Rolling Stones of The Who op tournee gaan, lopen de stadions vol en rinkelt de kassa. Het zijn geen mensen om medelijden mee te hebben, de gemiste inkomsten uit de muziekverkoop kunnen zij wel lijden.

Maar het kan ook anders. Dat wil ik u graag illustreren aan de hand van het leven van blueszanger Skip James. Hij was in het begin van de vorige eeuw een in kleine kring gevierd musicus. Menige compositie van zijn hand is in de loop der decennia geco-

Niemand vult zijn boekenkast graag met allerlei stapels fotokopieën; maar bij muziek ligt dat anders

vered door anderen, vaak wordt de componist niet eens genoemd.

Anders dan andere bluesgiganten als B.B. King of Muddy Waters heeft Skip James nooit grote roem gekend. Zijn enige bekende opnames dateren uit februari 1931. Door een waas van ruis en gekraak kan de luisteraar een bewogen zanger, een begenadigd pianospeler en een virtuoze gitarist aan het werk horen.

Skip James was een groot bluesmusicus, maar hij koos een ander pad. Nog in 1931 verliet hij de muziek om het Woord van de Here te gaan verkondigen in het diepe zuiden van de Verenigde Staten.

Pas in het begin van de jaren zestig trad hij weer op, maar het grote geld heeft hij nooit gezien. De verkondiging van het Woord was evenmin een vetpot en toen James ook nog eens ernstig ziek werd, lag een ellendige oude dag in het verschiet.

Tot opeens het geld begon te vloeien. Eric Clapton, Jack Bruce

en Ginger Baker, opererend onder de naam Cream, stormden eind jaren zestig de wereld van de rockmuziek binnen op de openingsakkoorden van een van de mooiste composities van Skip James.

'I'm so glad' was een bescheiden hit, maar de royalty's bezorgden Skip James genoeg geld voor een goede verzorging in het ziekenhuis en een nette begrafenis toen de strijd verloren was, en zijn dankbare weduwe een bescheiden pensioen. De weduwe James heeft alle drie de heren per brief bedankt voor hun eerlijkheid. Want er was in de loop der jaren al heel wat werk van Skip James gejat.

Zoals Skip James zijn er meer. Misschien goed om in het achterhoofd te houden als u weer eens wordt geconfronteerd met genoemde opslag. Gewoon lachend betalen, het gaat uiteindelijk gewoon om eerlijkheid.

Wim Boonstra is chieft econo- mist bij Rabobank.

